

Savjetu za građansku kontrolu rada policije

Predsjedniku/ članovima Savjeta

PRITUŽBA

Poštovani,

Na osnovu vaših ovlaštenja ustanovljenih Zakonom o unutrašnjim poslovima, dostavljam vam u ime Društva profesionalnih novinara Crne Gore PRITUŽBU zbog postupanja policije u slučaju našeg kolege, novinara lista Dan Vladimira Otaševića.

Njemu su naime službenici Centra bezbjednosti Podgorica 14.septembra 2017.godine oduzeli mobilni telefon, sa koga je nekoliko dana ranije zvao brata premijera Crne Gore. List Dan objavio je 12.septembra ove godine tekst pod naslovom „Nemojte se pitati što je neko nekog ubio,j... vam majku“, u kome prenosi da je Otaševiću 11.septembra prijetio brat premijera Duška Markovića.

U okviru izviđaja tog događaja, pripadnici policije Centra bezbjednosti Podgorica su po naredbi osnovnog državnog tužioca Slavenka Smolovića privremeno oduzeli telefon i SIM karticu novinaru. To je obrazloženo potrebom „da bi se utvrdila tačnost teksta objavljenog u medijima, njegovog navodnog razgovora sa jednim od braće Marković“.

Ne sporeći obavezu policije i tužilaštva da istraže događaj i prijetnje, skrećemo vam pažnju na kršenje prava novinara, koja mu garantuje Ustav, Zakon o medijima, Zakonik o krivičnom postupku i Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

Zakonikom o krivičnom postupku propisano je da se kao svjedok u krivičnom postupku ne može saslušati " lice koje bi svojim iskazom povrijedilo dužnost čuvanja profesionalne tajne (vjerski ispovjednik, advokat, zdravstveni radnik i drugi zaposleni u zdravstvu, novinar, kao i druga lica), osim ako je oslobođeno te dužnosti posebnim propisom ili izjavom lica u čiju je korist ustanovljeno čuvanje tajne".

Zbog čega bi onda bilo dozvoljeno da se tom licu, odnosno novinaru, oduzme sredstvo za rad?

Takođe, Zakon o medijima propisuje da "novinar i druga lica koja se, u toku prikupljanja, uredničke obrade ili objavljivanja programskog sadržaj, upoznaju sa informacijama koje bi mogle da ukažu, na identitet izvora nijesu dužni zakonodavnoj, sudskoj ili izvršnoj vlasti ili bilo kom drugom fizičkom ili pravnom licu otkriti izvor informacije koji želi ostati nepoznat. "

U ovom slučaju policija je u prilici da ima uvid u izvore i sadržaj komunikacije novinara, a posljedice mogu biti dalekosežne. Od ustanovljenja prakse da svako od nas u medijima može biti u takvoj situaciji kada naši izvori mogu biti otkriveni, pa do toga da te osobe mogu ostati bez posla ili biti šikanirani zbog sumnje u curenje informacija.

Prema tome, prekršeno je sveto novinarsko pravilo- poverljivost novinarskih izvora.

U Zakonu o medijima navodi se i da „Republika Crna Gora (u daljem tekstu: Republika) garantuje pravo na slobodno osnivanje i nesmetan rad medija zasnovan na: slobodi izražavanja mišljenja; slobodi istraživanja, prikupljanja, širenja, objavljivanja i primanja informacija; slobodnom pristupu svim izvorima informacija; zaštiti čovjekove ličnosti i dostojanstva i slobodnom protoku informacija“. Ovo pravo, zasnovano na Ustavu, upravo je prekršila policija dovođeci u pitanje pristup novinarskim izvorima i slobodan protok informacija, kao posledicu toga.

Smatramo i da je policija u prisustvu našeg kolege i advokata koga je trebalo da ima po službenoj dužnosti kao pravno neuka stranka, trebala da izuzme snimak razgovora koji je predmet izviđaja.

Ne postoji vjera u dobro postupanje policije, koja je zloupotrebila kolegu i njegova prava i obaveze prema javnosti.

Takođe, smatramo da je kolegi povrijeđeno pravo na slobodu izražavanja, garantovano članom 10 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Njime je propisano da „Svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo uključuje slobodu posedovanja sopstvenog mišljenja, primanja i saopštavanja informacija i ideja bez mešanja javne vlasti i bez obzira na granice.“ U ovom slučaju u pitanju je direktno miješanje javne vlasti u proces primanja i saopštavanja informacija, tim više jer je premijer Duško Marković u javnoj izjavi poručio da se njegova porodica ostavi na miru.

Evropski sud za ljudska prava, pred kojim postoji veliki broj tužbi iz Crne Gore, je u presudi “Ressiot I drugi protiv Francuske” utvrdio da je “zaštita novinarskih izvora jedan od kamena temeljca slobode medija. Bez takve zaštite izvori bi se mogli plašiti da pomažu medijima u informisanju”.

Sud je takođe utvrdio I da pravo novinara da sakriju izvore nije puka privilegija, već sastavni dio prava na informisanje.

Zbog svega gore navedenog, smatramo da se radi o pritisku na rad novinara, zloupotebi njegovih prava i stvaranja prakse da policija ima pravo da se miješa u novinarski posao, kompromituje izvore I direktno ugrožava slobodu medija.

Vaša uloga da ovo spriječite je važna i ključna zbog važnosti medija za demokaraticizaciju društva, pa apelujemo na vas da usvojite našu PRITUŽBU.

Molimo vas da nas obavjestite o vašoj odluci i budete slobodni da tražite dodatne informacije i pojašnjenja, ukoliko procjenite da su potrebni.

U Podgorici, 21.09.2017. godine

U ime Upravnog odbora Društva profesionalnih novinara Crne Gore (DPNCG)

Generelna sekretarka Mila Radulović

Mila Radulović

